

Передплата

на «РУСЛАН» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 12 р. ав.
на пів року 6 р. ав.
на чверть року . . . 8 р. ав.
на місяць 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік 20 рублів
або 40 франків
на пів року 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудни.
Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Рускі написи орієнтаційні в ц. к. Судах.

Коли в наслідок розпорядку міністра справедливости гр. Гляйспаха заводжено перед двома роками на орлах, уміщуваних на всіх будинках судових східної Галичини, побіч польських також рускі написи, поручив рівночасно президент висшого ц. к. суду краєвого у Львові всім підвладним судам, щоби постарались о рускі написи орієнтаційні в будинках судових, а то асигнуючи самі відповідну квоту з свого фонду підручного. Начальники судів однак прочитали собі те, видно не дуже остро спредцизоване порученє, та на тім і скінчилося, бо з виїмкою ц. к. суду краєвого львівського та ще може якого, ніяких написів орієнтаційних в рускій мові і доси нема.

Як небудь перед кількома місяцями була про се згадка в «Руслані», а також візитації і ревізії судів від часу виданя повисшого порученя вже нераз переводились, мимо то й доси справа не посунулася наперед, хоч, колиб хто був про се умігнув ся де слід, то доси написи рускі вже певно були би. А се справа, хоч на перший погляд дрібна, однак має своє значіне і нам ніяк не вільно собі легковажити сего придбаня, на котрого зреалізованє ми ждемо 28 літ, бо від 5 червня 1868, коли то вишло звісне розпорядженє заводяче польську мову яко урядову в ц. к. судах галицких.

Треба отже сю справу пригадати, кому належить і цілком рішучо домагатись єї зреалізованя. А тепер саме пора на те, бо з огляду на нову інструкцію судову, котра входить з новим роком в житє, будуть вже тепер виготовляти нові написи орієнтаційні для судів, відповідно до нових назв, котрі вперше вводять ся інструкція, як на пр. бюро подавче (Einlaufstelle), виділи судові, отже на пр. виділ процесо-

вий I., виділ процесовий II., ґрунтовий III., для справ неспірних IV. і т. и. Найпрактичнішою і найкоротшою дорогою була така, якої держав ся висший ц. к. суд краєвий у Львові що до згаданих горі орлів, — а то, що сам замовив їх для всіх ц. к. судів, а відтак гроші за їх придбанє від кожного ц. к. суду собі стягнув.

Коли тепер і то не гаєчись сеї справи не припилюємо і без нашої інтервенції позаводять виключно польські написи орієнтаційні, то відтак дотичні сфери готові вималять ся, що забули... а з фінансових зглядів не можуть поносити вдруге такий видаток. Тож пилюймо сего поки час!

Вартовий.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*

(Дальше).

Партії в соціалістичнім таборі.

Посеред соціальної демокрації є неперечно засадничі різниці в поглядах, а до заострення сих різниць причиняють ся всякі особисті обставини і деякі давні традиції. Соціална демокрація в Німеччині повстала взагалі не яко одноцілна партія. Бебель і Лібкнехт стояли довгий час в найскравійшій суперечности до Ляссала. Так звані Айзенахенці (на конгресі в Айзенах 1869 р. розділили ся Марксиста Бебель і Лібкнехт від прихильників Ляссала) напятаували Швайцера шпігуном і правительственным орудієм. Між Берлінцями і Айзенахенцями були все значні суперечки. Борба поміж старими і молодими все ще в живій тямці (між рускими радикалами є також старі і молоді Ред.), а се не є виключене, що знов відлучить ся якась партія, що зближить ся до поглядів Моста і Гасельмана (анархісти). Бебель і Лібкнехт не є вже тепер молодечими шумиголовами з давніших часів, они вже входять у вік вигоди і радіб вже

*) Див. Ч. 155.

спочивати на гірко заслужених ларврах, позаяк они абсолютно розказують масам. Ті панове не мають ніякої причини змінити теперішнє своє становище, позаяк соціална демокрація, наколиб она дійшла до влади, не далаб їм вигіднішого становища, як они нині мають. Ті панове побирають великі пенсії, з котрих не тільки можуть дуже вигідно вижити, але можуть чимало оцадити, а все те відпало би, скоро би виїшла в житє соціалістична держава. Тоді виїшла би на яву їх неспроможність, позаяк нарід не дав би ся дальше дурити пустими обіцянками, але домагав би ся діл. Тоді виявилоб ся, що соціалістична держава будуччини є утопія і нісенітниця. Могло би легко дійти до того, що завзяті товариші тоді усунулиб їх від керми і захопили би керму в свої руки. Для тих панів тепер найвигідніше задержати теперішнє становище. Однак ніколи не мали єї проводити тільки клопоту з втихомирюванєм неспокойних елементів як по знесеню соціалістичного закона. На бурливих вічах мусіли они виправдувати становище своє в парламенті. Віча ухвалювали раз довіріє, другий раз догану для Бебля і товаришів за їх поведенє в парламенті. Вправді повело ся Бебльови і товаришам виключити з партії неслухняних учеників соціальної науки і виперти їх до табору анархістів. Але що з того виїде, покаже будуччина. Дармо виглядалиб ми упадку соціалізму ізза суперечки або розладу в соціалдемократичній партії. Навіть колиб внутрішні суперечки довели до хвилевого розділу, то соціалістична партія, розбита на части буде getrennt marschieren, а vereint schlagen. Внутрішній розлад може пошкодити хіба проводирям а не партії. А чи проводирі звать ся Бебель, Лібкнехт, чи Фольмар, Шпінель або Кварк, се для нас бай-дуже; бо они все остануть революційною партією. Різниця хіба лише та, що одні яко чесні соціалдемократи ідуть прямо до свої мети, коли тимчасом иньші приманюють селян і селянам плетут, про «хлопску справу» а міщанам про будучу державу соціалістичну. Ціль одна і та сама, лише дорога до цілі трохи иньша. (Зовсім так само справа стоїть з нашими т. зв. радика-

Українські мелодії.

СТЕП.

Степ і степ, один без краю
Аж до моря берегів,
Без озер, річок, без гаю,
Тільки з купами стогів.
Ні гайочку, ні лісочку,
Чорна, голая земля,
Не шепоче в холодочку
Вод холодних течія.
А найде гроза з громами,
З моря хмари налетять,
Перехрестять степ огнями,
Над ланами прогремлять, —
Він проснеть ся, він очнеть ся,
Грому груди підставля,
Заговорить, засмієть ся
До небес спира земля.
Мертвий степ. Ёго громами
Тільки й можно розбудить...
О, нехай же грім над нами,
Грім цілющий прогремить!

ДУМКА.

Прожити вік свій тихо, мирно,
І не зазнати в світі зла,
Солодко пити, їсти мирно,
І вік проспати свій примірно, —
Ось та мета, чи краще — мла,
Якою люди закривають
Питаня вічні і страшні
Бездодні чорні, де на дні
Скорблячих душ товпи блукають.
А в мирі — зло, а мир — в пільмі...
А люди з ситою душею
Несуть про братство ахинею,
Липивши мерзнуть при зимі
І опухати з голодівки
Тих, долі пасинків сліпих,
Що їм же хліб з своєї нивки
Несуть останній. Се не гріх.
А гріх страшній — сказати сьміло,
Що правди в нас ніде нема,
Що рабство й віра осьвятила,
Штиками сила закріпила,
Давно вже виживши з ума;
Що тмурторканські істукани
Востали знов, і знов боги, —
За се — тюрма, за се — кайдани,
Кайдани, рабство, батоги...

НАРОД.

Не сфінкс — народ, а вольне море,
В верху — вода, на дні — піски,
А ви, панки, на срам та горе —
Пусті лиш тільки бульбашки.
Спокійне море при годині.
Пливе безпешно й каючок
По стеклянній його рівнині
І ряд веселих бульбашок.
І їм здаєть ся, що й пучина
Така-ж спокійна і ясна,
Що їм підвласна вся рівнина,
Для їх і зроблена вона.
Химерно; там, на дні, без сьвіту,
В незримій оком глибині
Свою роботу плодовицу
Жильці справляють водяні,
А тут, на березі, дитина
По хвилі бє прутком лози,
Вдає із себе господина
Над морем сили і грози.
А встане море, захвилює,
Заходять зрушені піски,
Хто ним, могучим, закермує,
Де будуть бідні бульбашки...

Наум Чермак.

лами — одні виразно і явно признають ся до соціалістів, другі оглядаючи ся на духовенство і селянство, плетуть їм про «хлопську справу»; тай ті, що признають ся явно до соціалізму, дурять ще руску суспільність, що ніби то они не покидають ся рускої національності! Соціалізм — і національність?! (Ред.).

Щоби своє становище удержати, видали проводирі строгі закони против власних товаришів. В організаційнім статуті соціальнодемократичної партії в Німеччині сказано в §. 1.: Товаришем партії є кожда особа, котра узнає програму партії і партію тревало підпірає матеріально. §. 2. До партії не може належати, хто допустив ся значної похибки проти програми партії або нечесного діла, або тривало відказав підпомагати партію матеріально. Про приналежність до партії або виключення з неї рішають товариші партії поодиноких міст партійних або округів виборчих до парламенту. Проти сего рішення вільно дотичному відкликати ся до заряду партії (§. 13) і до віча партії (§. 7).

Давна приповідка в так званих нових провінціях всуває Бісмаркови в уста отсі слова: «Позволь людям говорити, що хочуть, щоб лише платили, до чого они зобов'язані! Сего слова мабуть Бебель і товариші не признають зовсім, бо їх статут організаційний каже: 1. добре затиснути рот і нічого не говорити, що нам не подобає ся, инакше не належите до нашої партії. (Що їм о сю точку головню розходить ся, о тім дізнали ся неспокійні духи досить ясно: молодих виключено, позаяк були за радикальні і не хотіли ждати, поки партійним божкам сподобає ся завести соціалістичну державу: Теод. Вехтер, Дресбах, Рідт і ин, виключені, позаяк не були досить радикальні). 2. Хто постійно не піддержує матеріально партії, не належить до партії. (Се не значить нічого иншого, як щоби робітник частину своєї гірко заробленої плати віддавав тим панам, щоби они собі добре жили. А як робітник не хоче? Тоді его виключають з чесного сего товариства). З того виходить, що: соціальна демократія спекулює лише на робітничу кишеню!

Далі буде.

Процес

проти Бойчева, Новеліча і Василєва

почав ся в Софії 20 липня. Акт обжалованя гласить: Анна Сімон, Угорка роджена в 1875 р. в Пешті, донька магазинера залізничного, утєкла яко 17-літня дівчина від недоброї мачихи, вступила до тінгль-танглю яко сьпівачка, виїхала в 1893 р. до Білгороду, а відтак до Софії. В Café chantant пізнала она і полюбила ротмістра, Петра Бойчева. В 1894 р. повела доньку. Від сего часу Анна залишила виступи а віддалась плеканню дитини. Бойчев обіцяв їй женитьбу. Але вже в марти 1896 р. відправив єї назад до Пешту до вітця, з письмом, в котрім заporučав, що оженить ся з Анною, скоро лише обставини поправлять ся. Анна вернула небавом до Бойчева, а від сего часу любовні їх зносини дуже погіршили ся. Нужда і свари з Бойчевом томили бідну дівчину. Хвилями з жалю божеволіла майже, а любови до уводителя не могла позбути ся. В серпни 1895 р. купив Бойчев земельний масток. Але фінанси его не поправились. Треба було грядати спасеня в богатім подружю. В січни с. р. заручив ся Бойчев з богатою панянкою, небавом і відбуло ся весілля. Як-раз перед весіллям спровадив Бойчев свого брата Николу до Софії і трудив ся над тим, щоби брат полюбив Анну. Але Анна не подала ся на ту інтригу. 20 марта розказувала Анна своїм товаришкам, що Бойчев бере єї з собою на 2—3 місяці до Филипополя. Бойчев дійсно виїхав туди, призначений до прибочної служби княгині болгарської. Одного дня одержала Анна письмо від Бойчева, щоби під опікою брата приїхала до Филипополя. 25 марта привіз Никола Бойчев Анну на місце, а в гостинниці, куди заїхали, записав ся яко Н. Стоянов з женою. Дня 31 марта напивав ся з своєю любовю до Анни Никола так дуже, що мусіла боронити ся поліном. В гостинниці викликав сей факт великий скандал, в слід за чим обое мусіли перенести ся до гостинниці Родоне. Никола Бойчев відїхав небавом до Гер-

манлі. Лишивши ся без гроша, Анна удалась до палати княгині, щоби просити Бойчева о запомогу. Єї не допускано. Сцени ті повторили ся кілька разів, а тоді Бойчев рішив ся покінчити з Анною. 6 цвітня покликав він до палати княжої префекта поліції, Новеліча, і велів єму видалити Анну з міста. Конференция ся з Новелічем закінчилась мабуть пляном убитя Анни. Виїхавши з княгинєю на островчик Рогош, о 10 км. від Филипополя, Бойчев винайшов там на ріці Мариці під мостом затону глибоку. Місце се мало бути гробом для нещасної Анни. Бойчев втягнув відтак в свій плян гайдуга Богдана Василєва. Одного дня одержала Анна письмо, подане їй через фіякра Алексева, в котрім Бойчев запросив Анну на сходини біля згаданого мосту на Мариці. Анна мала при тій нагоді відобрати собі у Бойчева новий капелюх і загортку. Утішена сим Анна показала письмо Бойчева своїм товаришкам в каварни. Але другого дня не прислав Бойчев по неї обіцяну повозку. Анна пішла проте онять перед палату і виправила там нову авантуру. Небавом потім одержала она друге письмо від Бойчева з записками до его двора. Вечером о 7 годній 9 цвітня мав приїхати по неї фіякер і завести до звісного мосту, де мав ждати Бойчев. Товаришки віраджували їй ту нічну прогульку. Але Анна не трівожилась, скоро — як казала — буде з нею «патушка», себ-то Бойчев. Дня 9 цвітня вибрались Новеліч і Василєв над Марицу (о 4 год. сполудня) щоби роздивились в положеню біля мосту. Вечером надїхав туди фіякер замовлений Новелічем. Новеліч велів фіякрови полишити віз, бо як сказав, тут є справа поліційна. Візник підчинив ся волі префекта поліції без всякого опору. По Анну поїхав тепер Василєв, перебранний по цивільному і привіз єї небавом на згадане місце біля мосту. Тут явили ся також Бойчев і Новеліч. Анна злякала ся, мабуть передчувала щось лихого. Коло пам'ятника жени генерала Скобєлева (звісного вождя в турецько-російській війні) она вискочила з закритого фіякра. Але Бойчев і Новеліч всадили єї насильно у віз і змусли вдихувати хльороформ. Анна ще раз видерлась убітникам і стала кричати.

Але даром. Хльороформ упив єї. Фіякра поставлено відтак по другім боці ріки, Анну сплочу пильнував Василєв, а Бойчев і Новеліч пішли шукати каміня. Торбинку Анни з годинником перстєнями і спинкою забрав Василєв. Анну обв'язано шнуром в половину, до шнура приціплено камінь і Бойчев wraz з Новелічем кинули жертву з мосту в воду. По повороті з лобного місця Бойчев сєйчас удав ся до своєї жени а префект до бюра, куди Василєв притаскав небавом куферок Анни. Сей куферок закопано відтак під помостом в бюрі префекта. Позаяк від сего часу Анни ніхто не бачив, то повстало підозрінє, що їй лучила ся якась пригода. Вість таку подав один дневник софійський. Тоді Новеліч вислав до сего дневника відомість, що Анна відїхала до Відня. Справою сею заїтересувала ся небавом поліція відєньська і она перевірила, що Анна не прибула до Відня. Аж тоді з порученя міністра болгарського для справ внутрішних виготовив суд слідство Новелічу і Василєву. Придавлені до стїни они зізнали все, але в цілу справу втягнули і Бойчева. Тїло Анни вишлюпо по 20 днях і его вилובили рибачки. До розправи покликано 64 свідків. Деякі з тих свідків зізнали, що Новеліч і Василєв були кривичного дня (9. цвітня) на мості над Марицою. Торбинку Анни з дорогоцінностями найдено в хаті Василєва і деякі листи від Анни. На тїлі і шії Анни відкрито знаки від шнура. Видко, що Бойчев єї удушив. Бойчев оженив ся з 18-літньою дівчиною. З вязниці писав лист до княгині, в котрім просить, щоби она его ратувала свідченєм, будь-то він в критичнім дні находив ся за обідом в палаті двірській. Впрочім 22. липня признав ся жандарм Василєв до вини, а і Новеліч не дуже відказуєсь від участі, додаючи, що Бойчев передкиненєм Анни до води удушив єї петлею. Сам Бойчев відпірає ся від всякої вини. — Істория ціла свідчить дуже погано про службу безпеченьства в Болгарії.

Вісти політичні.

Урядова «Wiener Ztg.» оповістила цісарске розпорядженє з д. 15 с. м. підписане цісарем а контрасигноване всіма міністрами в справі додаткового кредиту до бюджету і до инвестиційного прелімінара на 1897 р. Се кредити не предвиджені фінансовим законом на р. 1897. Між иньшими вставлений додатковий кредит для міністерства просьвіти: для університету львівського на устрій наукових закладів і клінік 36.000 зр. Для низшої гімназії в Цілеї аж до кінця року шк. 1896/7, взгядно до дальшого удержаня словінсько-німецкої науки гімназійної 12.500 зр.; на надвишку коштів будови залізничної лінії Станиславів-Ворожняк 150.000 зр. За те квота 165.000 зр., вставлена в инвестиційнім прелімінари на р. 1897 в етаті міністерства судівництва на закупню судового будинку в Сяноку, не буде ужита.

«Politik» подає з Марбурга в справі цілейської гімназії ось яку допись: Рішенє в справі утраквістичної гімназії в Цілеї запало, а коли хочемо коротко представити вражінє зроблене сим рішенєм на Словінцях, то мусимо сказати оно викликало найживіше чувство невдоволення. Утраквістичну низшу гімназію зносить ся а на єї місци не заводять ся н. пр. рівнорядних клас при ц. к. висшій гімназії, котра ніколи не була німецким становом посіданя, лише *провізоричні* класи гімназійні з власною управою. Тим рішенєм теперішній міністер просьвіти дійсно пожертвував позицію, котру Словінці і більшість ради державної виборола по трудній боротьбі. А в якій цілі? Лише для приєднаня ласки німецких націоналів. Комуникат поданий «Fremdenblatt»-ом є вправді вельми замазаний і не визначає ся зовсім ясностию. Але для словінської людности слова міністра зовсім ясні і виразні. П. міністер певно думає: ся дорога веде до наміреної цілі, себ-то до цілковитого знесеня утраквістичної гімназії. Кождий крок зроблений або залишений міністерством просьвіти в сій справі мав би ту саму ціль перед очима. Щоби се прискорити розпорядив міністер перед кільканайцятьма днями, що управитель гімназії не сьміє під жадним услівєм приймати більше як 50 учеників. Але не тільки в сій справі, а при кождім іменованю відчуває словінський нарід на полі шкіл середних особливо в Стирії і Каринтії руку н. міністра. Найважніші посади обсаджують різькими німецкими націоналами. Пригадуємо лише обсади директури в учительській семінарії і посади краєвого інспектора шкіл в Цельовці. Могли би навіть доказати, що німецко-національні послы були кумами в сій справі. Найновіша обсада краєвої інспектури шкільної для середних шкіл в Стирії і Каринтії відєньским директором дром Лямплем вложила всему тому вінець. Словінська людність мусить вдоволяти ся тим, щоби єї дітїй учили і інспекціонували німецкі націонали, котрі ані не уміють ані навіть не розуміють словінської мови. Все те видає ся міністрови просьвіти відповідним. Ми переконані, що наші послы сим не вдоволять ся, а не менше ми переконані, що послы чєского народу не допустять, щоби найскромніші придбаня і домаганя словінського народу діставав furor teutonicus в жертву.

На єї слова дописувателя «Politik» можемо замитити, що ані крихти не сумніваємо ся, що за сею кривдою Словінців вступить ся солідарно не тільки Славянський християнсько-народний Союз, але й вся парламентарна більшість.

З Любляни доносять телеграфічно дня 23 с. м., що там мають зібрати ся всі словінські і хорватські послы на конференцию дня 30 с. м. задля наради над політичним положенєм. Очевидно предметом наради буде між иньшими також цілейська справа.

У Відні відбули 22 с. м. християнсько-соціалні послы партійну конференцию і ухвалили на ній резолюцию, в котрій партія рішучо ганить гнет і обмеженє права свобідної обміни гадок, а то задля відомих маніфєстаций німецкого народу по оповіщеню язикових розпоряджень. Дальше домагає ся резолюция знесеня язикових розпоряджень і управильненя сеї справи в законодапній дорозі з увзгядненєм справедливих домагань з німецкої сторони. Резолюция висказує надїю, що всі чєські Німці втрєвають в боротьбі против розпоряджень і що

остануть вірними народній справі та не дадуть звести ся на бездорожа махінаціями деяких клерикалів, як і лібералів та сполучених з ними Шенереріянів. — Видно із сеї резолюції, що й антисеміти уважали потрібним і на часі показати світові свою німецько-національну краску.

В Угорщині сподівали ся в парламентарнім положеню значного звороту. Проводирі опозиційних стороництв переговорювали з президентю угорського сойму в присутности президента міністрів. Опозиція заявила, що прийме закон о цукрових преміях і zarazом всі наглячі предложеня разом із запровідним законом до карної процедури а домагала ся, щоби лише §. 16 запровідного закона, котрий усуває зпід компетенції судів присяжних образи і обиди заподіяні печатно приватним особам, переказано правничій комісії до повторного розслідження. Такі вісти про згідливість опозиції розійшлись були передвчера в кульоарах сойму, але в самій палаті зовсім не слідно було такої згідливости. На черзі стояло внесенє президента міністрів, щоби розправи замість від 10—2 відбували ся в соймі від 10—3 год. Опозиція (Кашут, Мольнар і Апоній) дуже завзято поборювала се внесенє. П. Стефан Тіса оборонював внесенє міністра-президента і домагав ся удержаня поваги парламентаризму. Наколи обструкція дальше буде тривати, тоді лишать ся для більшости дві дороги до вибору: або перешкодити обструкції, або призволити на се, щоби парламентаризм збанкрутував. П. Сіма вніс, щоби правительству уділити вотум недовіря. Річ п. Тіса перебувала опозиція саркастичними замітками і так галасувала, що президент мусів замкнути засіданє. На слідуючім засіданю 23 с. м. дальше вела ся розправа над внесенєм міністра-президента, але єї не скінчено. Не прийшло до ніякого компромісу, позаяк п. Іванка з опозиції домагав ся відроченя §. 16 до осени. Опозиція рішила ся тижнями проволікати розправу над внесенєм міністра-президента, однак правительството предложити імовірно внесенє що до неустаючих засідань і введеня кльотіри (замиканя розправ), позаяк регулямін угорського сойму не має ніякої постанови що до замиканя розправ. Показув ся отже конечна потреба зміни регуляміну.

З ходу розправ тепер виявляє ся зовсім виразно, що обструкція спершу наміряла позорно звалити §. 16 карного закона, відтак звернула ся против податку від цукру, а тепер вже виразно стремить до поваленя кабінету і що до сих змагань порозуміли ся всі три опозиційні фракції.

Гр. Голуховский, відвідавши в понеділок Більова в Семерінгу, мав передвчера конференцію з російським амбасадором гр. Капніетом, а в неділю 25 с. м. виїде, як звичають віденські дневники, на відпустку до Франції. Про візиту гр. Голуховського у Більова пише берлинська Germania: «З огляду на попередню конференцію будучого секретаря державного справ заграничних, Більова, з кн. Гогенльоге приписують єїй візиті особливе значінє, а відтак для того, позаяк гр. Голуховский стоїть на передодні виїзду до Франції, де стрітять ся з міністром Ганото, а на останку і задля того, позаяк Більов має небавом супроводжати цїсаря Вільгельма в подорожжю до Петербурга.

Reichsanzeiger подає такий комунікат: Заведенє на якийсь час заборони привозу збіжжя, чого домагає ся союз хліборобів, не дало би ся погодити з обовязуючими торговельними договорами і вже задля того годі вволити домаганю сего союзу.

Пруска палата пнів прийняла в другім голосованю закон про звязки і товариства в тексті згіднім з ухваленим 30. червня, котрий надає сему законowi виїмковий характер. Імовірно буде новеля принята і в третім читаню.

Петербурскій кореспондент берлинської Post звичає, що цар має видати два важні укази. Один з них має містити засадничі уступ-

ки, що до іновірців а іменно в мішаних подружжях сини мають право визнавати віру вітця а дочка віру матери. Другий указ має відносити ся до народної просьвіти. Цар мав іменно розпорядити, щоби кожда громада, котра того вимагати буде, дістала безплатно скрбовий ґрунт на будову школи і матеріяли потрібні до будови. Тим способом посунулаб ся вперед народна просьвіта в Росії. Вість та вимагає ще потвердження.

В складі російського дипломатичного тіла наступили ще дальші зміни а іменно: надзвичайний посол в Персії, Бінцов, перенесений до Швеції, а на єго місце пішов Аргіропульо міністер-резидент при кн. чорногорскім.

Царева-вдова виїздить до Джемї а відтак до хорого сина в кн. Юрія в Абас-Туман. По дорозі має задержати ся в Петергофі і стрітять ся з президентом французкої републики Фором.

Новинки.

— **Архикнягиня Стефанія** пробуває тепер над долішною Волгою понизше Самари, а за кілька днів верне в Москву, де єї повитає в кн. Сергій, відтак без incognito поїде до Петербурга на царский двір.

— **Єго Еміненція Кардинал Сембратович** приходить знов до здоровля під доглядом лікарів і небавом має виїхати на дальший літній побут до Унева, де воздух лагіднійший як в Підлютім.

— **Підлюте**, де находить ся одна з літних палат Є. Еміненції Кардинала-митрополита, має бути получене з трансверзальною залізницею, а коло того заходить ся державець дїбр Єго Еміненції. Тим способом та чудова місцевість гірська, в котрій находять ся також йодово-сірчані води, була би лєкше приступною для тих, що глядять не тільки приємности, але й поправи здоровля в таких водах.

— **3 тов. сьв. ап. Павла.** Виділ товариства на своїм засіданю з 12-го липня с. р. рішив устроїти духовні вирави для сьвящеників при кінци вересня в будинку семинарії духовної. Реколекції зачнуть ся в середу 22-го вересня у вечер, кінчать ся в суботу рано 25-го. Виділ устанавляючи сей речинєць мав взгляд на ту обставину, що багато сьвящеників, котрі будуть брати участь в синоді дієцезальнім, будуть перед тим могли відбути духовні вирави. Дня 30-го вересня зараз по синоді відбудуть ся загальні збори товариства сьв. ап. Павла. Рівнож подає виділ до відомости, що від січня с. р. до тепер видав на цілі місійні 955 зр. 70 кр. (Сойм признає 1000 зр. річно для львівської архієпархії). На осїнь заповідає ся багато місій під проводом оо. Василя і єпархїального клира.

— **3 наукового тов. ім. Шевченка.** На останних трох засіданях сего товариства, вела ся нарада над сими сиравами: 1. Скликано анкету статуту в цілі ухвалєня проєкту нового статута товариства на 30-го червня с. р. (Анкета сеєя відбулась, ухвалила проєкт статута і радила предложити сей проєкт аж на звичайних зборах в році 1898). До сеї анкети покликав виділ зпоза себе і зпоза делегатів секцій ще пп.: др. К. Левицького, др. С. Федака, А. Дольницького, о. Стефановича, В. Шухевича, Ю. Романчука, др. Щ. Сельського, Ів. Белея, др. О. Колесу, І. Копача, І. Раковского і В. Білецького. — 2. Удїлено академикowi В. Гнатюкови за допомогу на етнографічну поїздку до руских осель в Банаті. — 3. Зміненю попередню ухвалу що-до участі в ювілейнім комітеті, бо з предложєня делегатів набрав виділ пересьвідченя, що ювілей буде мати за краску політичну, а се було би незгідне з статутом товариства. — 4. Принято до відомости, що з України прислано 786 зр. 50 кр. на резервовий академічний фонд товариства. — 5. Обговорено справу щоденного отворєня читальні (при нагляді осібною до того призначеного урядника), спільно з товариством «Просьвіта» почавши від жовтня с. р. — 6. Ухвалено устроїти в падолисті 1898 р. ювілей 25-літнього істнованя Товариства ім. Шевченка враз з 100-літнім ювілеєм першої появи «Енеїди» Котляревського. Було би пожадано скликати також в час того ювілею до Львова українсько-русских письменників. — 7. Принято до відомости, що ц. к. суд крайвий у Львові зарєстрував фірму друкарні товариства. — 8. На письмо др. Пулюя з Праги постановив виділ видрукувати деякі твори з спадщини П. Куліша по свому вибору. — Принято до відомости, що проф. Грушевский признаєв ремунєрацію за

редагованє «Записок», що єму належала ся на основі давнійших ухвал, на утворенє стипендії для академиків, що займають ся науковими працями.

— **В Києві** відбуло ся торжественне відкрите рілничо-промислової вистави дня 20-го с. м. при численній участі приїзжих промовою в. кн. Петра Миколаевича яко протектора. Павільони будуть всі готові з початком серпня, але вже й тепер вид вистави імпонуючий.

— **Руска література а злодій.** «Буковина» з 21 липня пише: Минувшю ночі около 11 год. до редакційного льокалю нашої газети закрав ся злодій і забрав собі на памятку будильник, що в часі тяжких літних канікул будив хвальну редакцію зі сну, забрав порожній пулярес редактора і — аж нам жалко піддуреного злодія — украв також спинки, котрі виглядали, як золоті, але коштували тільки 20 кр. Гірко потім мусів розчарувати ся, як те все ліпше оглянув. Але ось що при тім цікаве. В нашім редакційнім льокалі вправді портмонетки порожні, але всюди: на полицях, на двох столах, на етажерці, на шафі і на печи лежить ріжнородна писана і друкована руска література, на стїнах висять ориґінальні образи руских малярів — і всю ту «науку, штуку і літературу» злодій зігнував. Нема що злодієви дивувати ся, так само на науку, штуку і літературу не цікава і руска інтеліґенція. Ніхто на тім не робить інтересу: ані автор, ані видавець, ані навіть — злодій, що науку, штуку і літературу міг мати за дармо.

— **Треба би рабіна.** Чи Чехи помирять ся з Німцями? Се питанє нині на часі. Дневники пишуть безнастанно, що Чехи з Німцями розійдуть ся раз на все. Нам пригадуєсь при тій нагоді факт, що мав лучити ся в Белзі чи в Садагурі. Жид і жидівка станули перед рабіном і кажуть: «Ми так не любимось, так не зносимо себе, взаїмно так не терпимо себе, що мусимо розвести ся». Рабін поглянув на жінку, примітив, що она — Богу дякувати! — і каже: «Але хвилями ви мабуть обоє не коньче не любили себе? — «Та-а-ак!» — відвітала жінка, а чоловік притакнув головою. — «Тож не любить ся так і дальше» — сказав мудрий рабін — і відпустив обоє в мирі. Чи не післати би Чехів та Німців до рабіна белского? Мабуть обом тим народам — Богу дякувати...

— **Американьска «Свобода»** подає таке оголошенє: Молодий, красивий і маєтний мужчина, хочачий оженити ся, глядає старшого і досьвідченого пана, щоби єго від того дурного наміру відрадив.

— **Дрібні вісти.** Синод дієцезальний буде скликаний до Львова на днях 28 і 29 вересня. — Міністер залізниць Гутенберг приїде 12 серпня до Галичини на торжественне відкрите крайвої льокальної залізничї на шляху Бірки великі-Грималів. — П. Теодор Косарчин з Нагорянки коло Бучача почав видавати часопис п. з. «Громадське слово». — Дня 3. серпня відбуде ся в Дідушицях великих (стация зал. Стрий п. Соколів) вінчанє укінченого богослова, п. Николая Яросевича з панною Єленою Нижанковскою, довкою місцевого пароха. — Дня 10. серпня відбуде ся в ярославській церкві вінчанє укінченого богослова, п. Василя Лициняка, з панною Софією Козловскою. — Минувшю вторника відбуло ся в церкві сьв. О. Николая у Львові вінчанє проф. львівської жєньської семинарії учительської п. Іва на Бічая з панною Ліль, вдовою по адвокаті.

Наука, штука, література.

— «Правда» ч. 24. містить: Наука соціалїстів (Д. б.) Споминка про М. Шашкевича в 54 роковини єго смерті [з ілюстрацією] (конець). Рух просьвітно-економічний в Перемішлянськім повіті (конець). Сьміх і горе: Гриць і Проць. Переписка ред.

— «Правда» ч. 25. містить: Наука соціалїстів (Д. б.) Купець. Августин Спїський яко приклад взірцевого купця. Хитрість Циганки, вірш І. Кацалая (К. б.). Які були на Руси школи за князів. Щаслива старість (оповіданє). Наші селяни за морем о. Дмитрова (Д. б.). Ілюстрація: Середина хати в Стецевій коло Снятина.

— «Правда» ч. 26. містить: Наука соціалїстів (Д. б.) Школа братства старорішійського у Львові. Хитрість циганки, вірш п. Кацалая (конець). Наші селяни за морем о. Дмитрова (Д. б.). Користь комасації ґрунтів. Ілюстрація: Замок кн. Острожских і башта на Судовій горі в Острозі.

Гіґієнічна охорона

ДЛЯ ПАНЬ

є найвигіднійшою і найлучшою.

Перевиснає всі дотеперішні спеціальности ґумові.

Картон 2 зр.

Головний склад комісовий в аптіці під

«СРІБНИМ ОРЛОМ»

Зіґмунта Рукєра

у Львові.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм і

3¹/₂ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

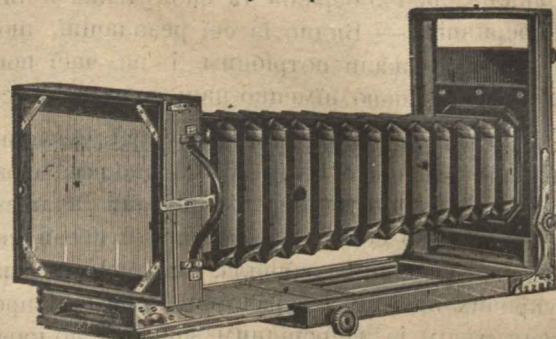
а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Перший християнський

ново отворений склад апаратів і всіляких приборів

до заводої фотографії і для П. аматорів поручає низше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жадане випозичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартості апарату) з об'єктивами Voigtlander'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковський

Львів, ул. Баторого 22. 131 8—140

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

Перше заведене похоронне ЙОАННИ ОСТРОВСКОЇ

у Львові, ул. Собеского ч. 9. і 33.

Уряджує похорони від поєдинчих до найсвітліїших зі знаною совістністю і старанністю по як найприступнійших цінах.

Домовини в як найбільшій виборі.

Для дітей і панночек білий караван і білі убраня.

СКЛЕПИ при улиці Собеского ч. 9 і 33, а головний склад у власнім домі улиця Пекарска ч. 69. 156 6—13

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

МАГАЗИН ОБУ

РУДОЛЬФА АЧКЕВИЧА

виконує обув з добірного материялу ших фасонів. — Обув дамска, мужеска, веньства і непромакальна до польованя.

РОБІТНЯ ВИ

у Львові, улиця Сикстуска ч. 23 (стара почта)

тревало, елегантно, після найновій- і дитинна, спеціально для духо-

З провінції просить ся о старий оказ на міру. 123 9—22

Новости на дамські сукні сезонови!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ

Львів, Академічна 12.

Парасольки, Рукавички, >Фігара<, ковніри коронкові, Паски, Фартушки. Магазин багато заосмотрений. Ціни низькі, конкуренційні. 151 16—47

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих у Львові, Ринок ч. 25., (I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвітліїших журналів.

Рукодільня слюсарска

Григорія Васіки

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

Виконує всякі роботи входячі в обсяг слюсарства яко то: окутя до вікон, дверей, брам, кафльових кухонь, ваг децимальних, Бальконів, сходів залізних, ганків, штахетів до гробовців і опарканованя церквей, хрестів надгробних і везових, ліхтарнь надгробних і інших, канделябрів до церквей з кутого заліза, уряджує громозводи на церквах, приймає всякі наприви замків і інших річий. 127 6—10

Видає й відповідає за редакцію: Стефан Кульчицкий.

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, улиця Різниця ч. 13.

Виконує всілякі роботи столярскі а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи приймає по уміркованих цінах.

З поважанем
155 8—10
М. ВАСИЛИЦЯ.

Фр. Іхньовський

(з Кракова)

у Львові, ул. Батория ч. 6.

Поручає звісні з доброти а не уступаючі в смаку праским шинки, краєні і сї- кані ковбаси, і всякі інші виробы входячі в область масарства.

Товари виробляє з свіжого і чистого мяса.

Висилка на провінцію зі значним работом, котру виконує ся відворотно. 124 9—20

З Друкарні В. А. Шийковского.